

Степанюк О.С., магістр
Науковий керівник – Чижевська Л.В., д.е.н., проф.
Житомирський державний технологічний університет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ МСА 230 «РОБОЧА ДОКУМЕНТАЦІЯ» В УКРАЇНІ

Стандарти аудиту є обов'язковими для застосування в Україні. Однак переклад тексту стандартів українською мовою створив певні проблеми щодо їх практичного застосування. Спостерігаються невідповідності низки термінів чинному законодавству; є випадки переклад двох різних термінів одним. Існує незрозуміла диференціація одних і тих самих термінів поза межами облікової та аудиторської практики. Обґрунтовано необхідність розробки науково-практичного коментаря до МСА.

Приведення вітчизняних нормативних актів з питань регулювання порядку проведення аудиту, у т.ч. і складання аудиторського висновку (звіту) до МСА відбувалося у чотири етапи:

I етап: прийняття Національних нормативів аудиту, затверджених Рішенням АПУ № 73 від 18.12.1998 р.

II етап: прийняття Рішення АПУ від 18 квітня 2003 р. № 122 «Про порядок застосування в Україні Міжнародних стандартів аудиту» Стандарти аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів прийняті в якості Національних стандартів аудиту та введені в дію з 01 січня 2004 р. Згодом було прийнято Рішення АПУ від 30.10.2003 р. «Про затвердження Національних нормативів аудиту України та Кодексу професійної етики аудиторів України від 18 грудня 1998 року №73 вважати таким, що втратило чинність з 1 січня 2004 року».

III етап: прийняття Рішення АПУ від 30.11.2006 р. «Про застосування Міжнародних стандартів аудиту видання 2006 року» в якості Національних стандартів аудиту та введені в дію з 01 січня 2007 р.

IV етап: прийняття Рішення АПУ від 31.03.2011 р. 229/7 «Про застосування Міжнародних стандартів аудиту видання 2010 р.» в якості Національних стандартів аудиту та введені в дію з 01 квітня 2011 р.

Важливою подією став переклад і публікація нової редакції Міжнародних стандартів аудиту, надання впевненості й етики (видання 2007 р.), що розробляються Радою з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості, затверджуються і вводяться в дію Міжнародною федерацією бухгалтерів (МФБ) і визнані рішенням АПУ як національні в Україні з 2003 р. У порівнянні з 2006 р. серед найбільш істотних змін і доповнень було те, що у червні 2006 р. вилучено МСА 230 «Документація» і введено в дію переглянутий МСА 230 «Аудиторська документація».

При виконанні завдань з аудиту в аудиторських фірмах, як правило, застосовуються стандартизовані форми робочих документів аудитора. Далеко не на всіх аудиторських фірмах застосовується вимога МСА 230 «Аудиторська документація» щодо формування протягом 60 днів від дати завершення аудиторської перевірки остаточного аудиторського файлу по кожному із завдань.

У практичних аспектах окремих питаннях без відповіді у матеріалах Комітету з контролю якості АПУ досить часто зустрічаються критичні зауваження щодо невідповідності аудиторської документації вимогам п.8 «Форма, зміст і обсяги аудиторської документації» МСА 230 «Аудиторська документація». У деяких випадках наявність таких зауважень впливає на негативну оцінку системи внутрішнього контролю якості суб'єкта аудиторської діяльності. Редько О. у своїй статті розглянув актуальні проблеми, які виникають при застосуванні МСА 230 «Аудиторська документація», які представлені на рис. 1.

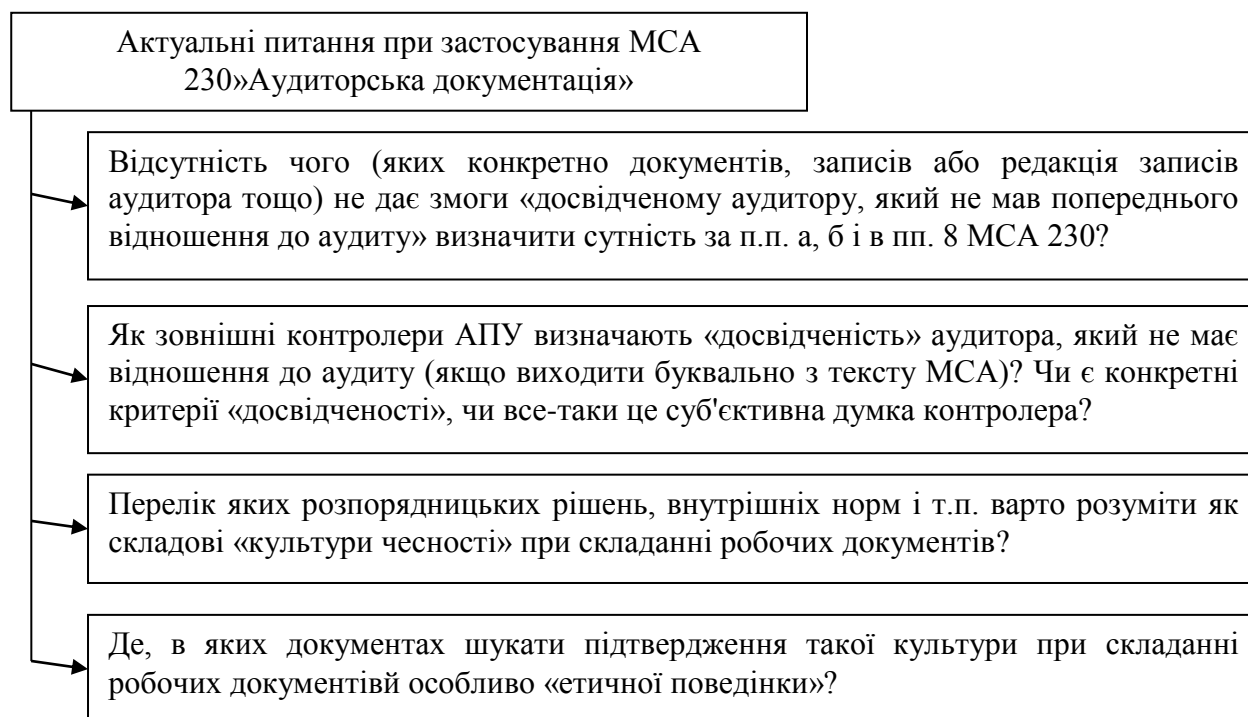

Рис. 1. Актуальні питання застосування МСА 230 «Аудиторська документація» в Україні

На основі досліджень було визначено, що в науковій літературі автори схиляються до двох шляхів вирішення проблеми. Перший – розробка науково-практичного коментаря щодо застосування норм МСА. МСА відповідають на запитання «що робити?», але не зазначають «як це робити!» Однак знову виникає запитання: хто створить такий коментар? І доводиться констатувати, що вітчизняна наука знову в боргу перед українськими аудиторами. Другий – розробка кожним суб'єктом аудиторської діяльності на основі МСА власних внутрішньо-фірмових стандартів. І знову питання – чи не буде стільки варіантів роботи аудитора, скільки аудиторських фірм? Чи не стане професійне судження абсолютном в аудиторській практиці? І як тоді діятиме зовнішній контроль якості аудиторських послуг? Отже, ці питання потребують подальшого вирішення і мають важливе значення при контролі якості наданих аудиторських послуг.